Kasuarina

Casuarina equisetifolia

I korthet

- *Casuarina equisetifolia* – kasuarinaväxter (Casuarinaceae); ingen tall utan ett blommande träd.
- Hemma på kuster från Sydostasien över Stillahavsöarna till norra och östra Australien.
- Vintergrönt träd med tunna, gröna, hängande skott som liknar barr; de egentliga bladen är små fjäll.
- Växer snabbt och tål salt, blåst och mager jord; binder själv kväve.
- Ute på sommaren i full sol; på vintern ljust och frostfritt vid cirka 10–15 °C.
- Tål beskärning bra; de nya skotten toppas regelbundet så att trädet inte växer på höjden.
- Fröna gror efter 1–3 veckor, men grobarheten är naturligt låg – så alla frön.

Det här kan du se fram emot

Med fröna av kasuarina har du grunden till en ovanlig bonsai som du själv formar från den första groddplantan. Fröna gror efter 1–3 veckor; inte alla frön gror. Den unga plantan växer snabbt, så du kan börja toppa och forma den redan de första åren. Med tiden får den en fin krona av långa, mjuka, barrlika skott.

Många förknippar bonsai med ett färdigt litet träd från butiken. Med frön börjar du ett steg tidigare – och det ger dig något som ett köpt träd aldrig kan: Du bestämmer själv formen från den allra första groddplantan, och du kan odla arter som sällan eller aldrig säljs som färdiga bonsai. Det kräver tålamod, för det tar några år innan fröplantan har blivit ett riktigt bonsaiträd. I gengäld är trädet ditt eget från början till slut. Här nedan hittar du det du behöver veta för att komma bra igång med just den här arten.

Introduktion

Kasuarina (*Casuarina equisetifolia*), på engelska även kallad Australian pine, är ett vintergrönt träd i familjen kasuarinaväxter. Trots namn och utseende är den ingen tall och inte ens ett barrträd, utan ett blommande träd. Det som ser ut som långa, mjuka barr är tunna, gröna, ledade skott som sköter fotosyntesen; de egentliga bladen är små fjäll som sitter i kransar vid varje led – som hos fräken, vilket artnamnet equisetifolia syftar på. Släktnamnet kommer av kasuaren, en stor, strutsliknande fågel, vars fjäderdräkt skotten påminner om. Arten är hemma på sandiga kuster från Myanmar och Vietnam över Malaysia och Indonesien till Nya Guinea, Stillahavsöarna och norra och östra Australien. Den blir 6–35 m hög, växer snabbt och tål salt havsstänk, blåst och mager sandjord; i knölar på rötterna binder den kväve ur luften med hjälp av bakterier. Blommorna är små och oansenliga, och fruktställningarna liknar små kottar. Veden är hård och tung och räknas som en av världens bästa brännveder. I Sydostasien är kasuarina en uppskattad bonsaiart.

Förökning

Fröna är små, vingade nötter. Grobarheten är naturligt låg – ofta gror bara ungefär hälften eller färre – och den sjunker när fröna förvaras varmt. Så därför fröna så snart som möjligt och förvara påsen i kylskåpet fram till dess. Fröna kan läggas i ljummet vatten över natten; då gror de lite snabbare. Strö dem glest på fuktig såjord eller kokossåmull och

Säkerhet: Frön, näringsämnen och odlingsmedier är inte avsedda att ätas – varken av människor eller djur. Vissa arter är giftiga, så förvara dem oåtkomligt för barn och djur.

täck dem bara med ett tunt lager. Ställ såbrättet ljust och varmt vid cirka 20–25 °C och håll odlingsmediet jämnt fuktigt men inte blött. De första fröna gror efter 1–3 veckor. När groddplantorna är några centimeter höga skolas de om till egna krukor med pikeringsjord.

Placering och ljus

Kasuarina vill stå så ljust som möjligt, gärna i full sol; i skugga blir växten gles. Från slutet av maj, när det inte längre finns risk för nattfrost, står den bäst ute på en solig plats, t.ex. framför en ljus husvägg. Vänj groddplantor som har såtts inomhus gradvis vid solen. Inomhus på vintern ska den stå vid det ljusaste fönstret.

Vattning och näringsämnen

Håll odlingsmediet lätt fuktigt och undvik både uttorkning och stående vatten. På sommaren mår kasuarinan bra av att duschas med rent regnvatten i rumstemperatur (eller annat kalkfattigt vatten) så att det inte blir kalkfläckar. Från april till september ges flytande bonsainäring var fjärde vecka; på vintern ges ingen näring.

Odlingsmedium

Odlingsmediet ska vara väldränerat. Färdig bonsaijord, gärna med lite extra kvartssand, är en bra grund; kasuarinan tål även kalk och salt. Till unga plantor passar pikeringsjord med kvartssand. Unga plantor planteras om varje eller vartannat år på våren, äldre vart annat till vart tredje år.

Beskärning

Kasuarina växer kraftigt på höjden och förgrenar sig bara lite av sig själv, så den ska toppas i tid. När de nya skotten är 8–10 cm långa kan de klippas tillbaka till cirka 2 cm. När en tät grundstruktur har bildats kan de nya skotten nypas av med fingrarna – de gröna skotten bryts lätt i lederna. Unga grenar kan formas med tråd. Det är normalt att en del av de gamla gröna skotten faller av; de fälls precis som barr.

Övervintring

Kasuarina tål inte frost i skål och ska in innan det finns risk för nattfrost. På vintern står den bäst ljust och frostfritt vid cirka 10–15 °C, t.ex. i ett ouppvärmt, ljust rum eller ett svalt uterum. Vädra milda dagar och undvik torr, varm luft ovanför ett element. Vattna sparsamt så att odlingsmediet inte torkar ut helt, och ge ingen näring. Från slutet av maj kan den stå ute igen.

Viktiga odlingstips

Det mesta som går fel vid sådd beror på för mycket vatten eller för lite ljus. Jag rekommenderar ett lätt, näringsfattigt sådmedium som såjord eller kokossåmull, så att de fina rötterna inte ruttnar. När groddplantorna ska skolas om ger pikeringsjord med kvartssand god dränering och ett stabilt rotsystem. Senare, när trädet ska formas som bonsai, är min färdigblandade bonsaijord en bra grund. Ha tålamod: Frön från samma påse gror inte alltid samtidigt, så låt såbrättet stå kvar även om de första groddplantorna redan har kommit upp.